

Силабус курсу Форми соціальної взаємодії

Освітній ступінь: бакалавр
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 033 Філософія
Освітньо-професійна програма: «Аналітика суспільних процесів»
Кількість кредитів – 3
Рік підготовки, семестр – 3 рік, V семестр
Компонент освітньої програми: вибірковий
Дні занять: згідно з розкладом занять
Консультації: очні консультації: середа: 14.10 - 15.10, ауд. 32
Онлайн-консультації: у Viber групі курсу кожного дня з 17.00 - 18.00
Мова викладання: українська

Керівник курсу:	Кандидат політичних наук, доцент кафедри філософії та суспільних наук – Петришин Галина Романівна
Контактні телефони викладача:	+380978907187
Е-mail викладача:	prg190364@tnpu.edu.ua
Сторінка викладача	http://tnpu.edu.ua/faculty/history/petrishin-galina-roman-vna.php

Анотація дисципліни

«Форми соціальної взаємодії» є навчальною дисципліною за вибором, яка поглиблює знання з теоретико-методологічних засад дослідження базових компонентів. Темі курсу дозволяють студенту сформувати знання з питань суті, структури, механізму і форм соціальної взаємодії; здатність досліджувати, аналізувати та пояснювати суть суспільного життя

Метою дисципліни є формування понятійного апарату і знань, які дозволяють здійснювати аналіз сучасних форм соціальної взаємодії індивідів і груп в суспільстві; вміння розкривати механізм соціальної взаємодії від простих до складних форм; навички аналізу соціальних змін у сучасному глобалізованому світі в контексті поведінкової активності людей.

Завдання. Розкрити змістовний і смисловий аспекти поняття «соціальна взаємодія»; проаналізувати прості і складні форми соціальної взаємодії індивідів; розкрити зв'язок між поняттями: соціальний процес, соціальний зв'язок, соціальна взаємодія, соціальна зміна; розкрити інформаційний і комунікативний аспекти соціальної взаємодії індивідів в сучасному суспільстві; проаналізувати вплив мережевої комунікації на процеси взаємодії людей.

Зміст дисципліни «Форми соціальної взаємодії» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців спеціальності 033 Філософія, норм і традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

Години		Тема	Результати навчання	Завдання
лек.	сем.			
2	4	1. Соціальна взаємодія індивідів в суспільстві: теоретико-методологічні засади дослідження	Знати ключові поняття і терміни, основні підходи до розуміння змісту поняття «соціальна взаємодія», рівні, види, типи соціальної взаємодії індивідів.. Володіти категоріально-понятійним апаратом, який дозволяє характеризувати процес соціальної взаємодії індивідів в суспільстві. Володіти навиками аналізу структури соціальної взаємодії.	Задачі, презентації, питання
2	2	2. Інформація і комунікація як зміст і форма соціальної взаємодії.	Знати основні концептуальні підходи до розуміння суті понять «інформація» і «комунікація»; структуру комунікації як форми соціальної взаємодії. Вміти критично осмислювати проблеми різних форм комунікації в сучасному суспільстві та їх впливу на сприйняття соціальної реальності. Володіти навиками застосування сучасних методів і механізмів комунікативної взаємодії у своїй професійній діяльності; аналізу інформації та її впливу на поведінку людей в процесах комунікації.	Задачі, питання, презентації
2	4	3. Соціальний процес як впорядкована форма соціальної взаємодії.	Знати змістовий і смисловий аспект поняття «соціальний процес», класифікацію соціальних процесів та структурно-організаційну впорядкованість процесу . Вміти аналізувати різні типи соціальних процесів. Володіти навиками інформаційно-дослідницької діяльності.	Кейси, задачі, презентації
2	2	4. Влада як вища форма ієрархізованих соціальних взаємодій.	Знати природу влади, її типи, види, форми та механізм впливу на стосунки між людьми. Здійснювати аналіз та систематизувати чинники, які справляють вплив на характер прояву влади. Володіти навиками аналізувати концепцій, документів, моделей, фактів і події, що визначають форми взаємодії влади і різних груп суспільства.	Кейси, задачі, презентації
2	2	5. Соціальний конфлікт як одна з основних форм соціальної взаємодії.	Знати природу конфлікту, його види, динаміку розвитку та категоріально-понятійний апарат, який дозволяє	Задачі, питання, презентації,

			характеризувати різноманітні форми конфліктної взаємодії людей. Вміти аналізувати конфліктні взаємодії та прогнозувати їх наслідки. Володіти навиками використання технологій попередження, регулювання та розв'язання конфлікту.	дискусії
2	2	6. Соціальна взаємодії і колективні форми поведінки.	Знати форми масової поведінки людей та їх поділ за критерієм організованості колективних дій. Вміти розкривати механізм взаємодії людей у складних формах взаємодії. Володіти навиками аналізу масової поведінки людей в суспільстві.	Задачі, презентації
4	4	7. Віртуалізація соціальної реальності і нові форми соціальної взаємодії у сучасному суспільстві.	Знати природу віртуального; підстави віртуалізації сучасного суспільства та виникнення віртуального простору, у межах якого формуються нові форми соціальної взаємодії. Вміти аналізувати інформацію щодо особливостей взаємодії віртуальних мережових співтовариств та систематизувати і класифікувати одержані результати. Володіти навиками використання методів аналізу соціальних мереж у власних дослідженнях.	Задачі, кейси, презентації

Формування загальних та фахових компетентностей:

Індекс в матриці	Програмні компетентності
	Загальні компетентності
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 2	Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями та інноваційними технологіями.
ЗК 3	Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 4	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 5	Здатність до проведення аналітичних і наукових досліджень на відповідному рівні.
ЗК 6	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 7	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 9	Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді.
ЗК 10	Здатність до самоорганізації та автономної роботи.
ЗК 11	Здатність креативно мислити та генерувати нові ідеї.
ЗК 12	Здатність діяти на підставі етичних міркувань (мотивів) та академічної доброчесності.
ЗК 14	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові) компетентності	
СК 3	Здатність використовувати у професійній діяльності знання про розвиток основних ідей, учень та напрямків суспільних дисциплін.
СК 6	Здатність здійснювати інтелектуальну, логіко-мисленнєву діяльність, спрямовану на вирішення практичних завдань.
СК 7	Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично й аргументовано та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.
СК 8	Здатність оперувати філософською і конкретно-науковою термінологією для розв'язання професійних завдань.
СК 10	Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної, економічної, та загальнонаукової проблематики.
СК 11	Здатність застосовувати в аналітичній діяльності знання про засади, розвиток і сучасний стан наукового та гуманітарного знання.
СК 12	Здатність дотримуватися в професійній діяльності норм інтелектуальної доброчесності, професійної етики та культури. та суспільних наук.
СК 13	Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати аналітичне галузях суспільного життя.
СК 16	Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати аналітичне дослідження з елементами наукової новизни та практичної значущості у різних галузях суспільного життя.

Програмні результати навчання:

РН 1	Розуміти сенс філософії та суспільних наук, їх місце в системі культури.
РН 2	Розуміти розмаїття та специфіку філософських та суспільних дисциплін, знати філософську та конкретно-наукову термінологію.
РН 4	Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної, загальногуманітарної та суспільної проблематики.
РН 5	Спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
РН 7	Розуміти сучасну наукову картину світу, її основні проблеми та суперечності.
РН 8	Оперувати основними філософськими, економічними, соціологічними, політичними методами і підходами, розуміти етико-практичну значущість філософського та соціально-гуманітарного знання у здійсненні аналітичної діяльності.
РН 9	Мати навички написання філософських текстів, проведення політичних, соціально-економічних та наукових досліджень.
РН 10	Мати навички реферування, систематизованого огляду і порівняльного аналізу філософської, суспільствознавчої й загальнонаукової літератури та уміння роботи з документами різних видів.
РН 11	Вміти аналізувати міркування, різні види інформації, факти, статистичні дані, робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки, прогнози та надавати рекомендації.
РН 13	Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.
РН 14	Уникати симуляцій, плагіату та інших виявів академічної недоброчесності у сфері аналітичної діяльності або навчання.
РН 17	Мати навички участі в наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії та суспільних наук.
РН 19	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з

різних джерел, зокрема з фахової літератури і електронних баз та критично аналізувати, класифікувати, систематизувати й інтерпретувати її.
--

Основні джерела

1. Загальна соціологія: [хрестоматія] / концепція, упоряд., перекл. А. В. Фурман, В. С. Біскуп, О. С. Морщакова. Київ : Видавництво. Ліра-К, 2019. 354 с.
2. Манелюк Ю. М., Бульбенюк С. С., Історія політичної думки : практикум. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київський нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». Київ : КНЕУ, 2017. 279 с.
3. Кузьменко Т. Соціологія. ВД «Центр наукової літ-ри», 2019. 310 с.
4. Лукашевич М. П. Соціологія. Основи загальної, спеціальних та галузевих теорій : підручник / М. П. Лукашевич, М. В. Туленков, Ю. І. Яковенко. Київ : Каравела, 2015. 544 с.
5. Скрипка П. І, Буслинський В. А. Основи філософських знань. Підручник. Для студентів освітньокваліфікаційного рівня – молодший спеціаліст / За ред. В. А. Буслинського. Львів : “Новий Світ – 2000”, 2020. 352 с.
6. Петрінко В. С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород : Вид-цтво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.
7. Петришин Г. Р. Фундаментальна та прикладна соціологія : навчальний посібник. Тернопіль : Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2021. 260 с.
8. Соціологія : навч. посібник / О. В. Бобіна та ін. ; за ред. І. В. Шаповалової. Миколаїв : НУК, 2020. 284 с.
9. Соціологія у визначеннях, таблицях, схемах, завданнях. Навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2023. 268 с.
10. Соціологія: навчальний посібник для студентів для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання, що вивчають «Соціологію» / О. В. Горпинич, О. Ю. Клименко, Л. М. Москаленко, М. С. Труш, В. Ф. Ятченко. Київ : ДУТ, 2019. 235 с.
11. Соціологія. Хрестоматія (від першоджерел до сучасності): навчальний посібник. У 2-х томах. Т.1. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 886 с.
12. Соціологія. Хрестоматія (від першоджерел до сучасності): навчальний посібник. У 2-х томах. Т.2. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 612 с.
13. Соціологія : теорії середнього рівня: навчальний посібник / за наук. ред. Ю. Ф. Пачковського ; [Н. В. Коваліско, Т. Д. Лапан, Н. Й. Черниш та ін.]. Київ : «Каравела», 2020. 100 с.
14. Стан сучасного українського суспільства: цивілізаційний вимір / За наук. ред. М. О. Шульги. Київ : Інститут соціології НАН України, 2017. 198 с.
15. Титаренко О. О. Соціологія : навчальний посібник. Вид-во Дакор, 2020. 210 с.
16. Штомпка П. Соціологія. Аналіз суспільства : [підручник: пер. з пол.] / [Пйотр Штомпка]. Нове розширене вид. Львів : Колір ПРО, 2020. 799 с.

Визначені рамки дисципліни:

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються відповідно до критеріїв якості знань. Перескладання модуля відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час виконання практичних завдань та он-лайн тестування (наприклад, програма Moodle) у процесі заняття. За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої

академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти, позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання тощо.

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються не більше 8 балів. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в представленні соціального проекту) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. За умови індивідуального навчального графіка студент має можливість отримати позитивну оцінку завдяки виконанню планових завдань та ІНДЗ.
- **Політика оцінювання.** Враховуються бали поточного контролю (72 бали), підсумкового контролю (залік): тестування (28 балів). При цьому враховується присутність на заняттях та активність роботи студента під час занять.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
ЗМ № 1 (теми 1-7) – розв'язки практичних задач? презентації до теми	72
Модульний контроль (тести)	28

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	0-59	незадовільно з можливістю повторного складання

Розподіл балів за темами курсу:

Змістовий модуль № 1							Тести	Разом
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Всі теми	
8	8	16	8	8	8	16	28	100

Пререквізити курсу

Ефективність засвоєння змісту дисципліни значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував такі дисципліни як: «Філософія», «Фундаментальна і прикладна соціологія», «Інформаційно-аналітична діяльність».

Формат дисципліни:

Формат дисципліни змішаний (blended): до очного навчання додається електронний супровід дисципліни в системі Moodle. Blended Learning – викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами дистанційного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, інтерактивні елементи, онлайн-консультації тощо.